

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 155/09-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť V. Y., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátom JUDr. J. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva podľa čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť V. Y. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. mája 2009 doručená sťažnosť V. Y., t. č. vo výkone väzby (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom JUDr. J. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva

na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 52 ods. 2 ústavy, práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009.

Z obsahu sťažnosti okrem iného vyplýva:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky... ako dovolací súd na podklade dovolania obvineného V. Y. rozsudkom zo dňa 07. 04. 2009, sp. zn.: 2 Tdo 6/2009 vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25. 09. 2008, sp. zn.: 5 To 11/2008 bol z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. g) Tr. por. porušený zákon a preto tento rozsudok NS SR zrušil a zároveň zrušil aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Bratislava II z 10. 01. 2008, sp. zn. : 4 T 121/2007.

V dôsledku vyššie uvedeného zanikol zákonný podklad pre ďalší výkon trestu odňatia slobody, uložený obvinenému V. vyššie uvedeným zrušeným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave vo výmere 4 rokov.

V zmysle § 380 Tr. por. NS SR následne rozhodol uznesením zo dňa 07. 04. 2009, sp. zn.: 2 Tdo 6/2009... o väzbe obvineného V. Y. tak, že ho zobral z dôvodu § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. do väzby, pričom väzba sa začína dňom 07. 04. 2009 o 10.00 hod. a vykoná sa v Ústave na výkon väzby v B.

Najvyšší súd napadnutým uznesením rozhodol, že obvineného V. Y. nemožno prepustiť na slobodu, lebo je u neho daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. založený na obave, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, lebo nemá stále bydlisko a tiež mu hrozí vysoký trest. Podľa NS SR táto obava trvá a vyplýva z dôvodnej obavy, že obvinený po prepustení na slobodu ujde alebo sa bude skrývať, pretože ako cudzinec má na území SR administratívne zakázaný pobyt, je stíhaný za trestný čin, za ktorý mu hrozí vysoký trest a predovšetkým na území SR nemá stále bydlisko...

Z ustanovenia § 71 ods. 1 písm. a) TP jednoznačne vyplýva, že osobná sloboda obvineného môže byť obmedzená len vtedy, ak sú dané konkrétne skutočnosti odôvodňujúce

útek obvineného, prípadne jeho skrývanie sa, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestnému postihu za spáchaný skutok.

Európsky súd pre ľudské práva... už v rozhodnutí Labita v. Italy (rozsudok zo 6. apríla 2000, sťažnosť č. 26772/95, § 162 - 164) vyslovil, že dôvody, ktoré postačujú na vzatie do väzby, sa po dlhšej dobe môžu stať nedostatočnými na jej ďalšie trvanie, a zároveň kritizoval nedostatočnú špecifikáciu dôvodov väzby voči jednotlivým obvineným. V rozhodnutí Erdem v. Germany (rozsudok z 5. júla 2001, sťažnosť č. 38321/97, § 43 - 45) bolo predmetom kritiky EŠLP zjavné opakovanie odôvodnenia väzby vo viacerých následných väzobných návrhoch a rozhodnutiach. Uvedené rozhodnutia EŠLP sa týkali porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru.

Len zopakovanie dôvodov z predchádzajúcich rozhodnutí či už Okresného súdu Bratislava II, sp. zn.: 4 T 121/2007 alebo Krajského súdu v Bratislave sp. zn.: 5 To 11/2008, na základe ktorých bol obžalovaný V. Y. vzatý a následne držaný vo väzbe je v prípade napadnutého uznesenia NS SR neprípustné, nedostatočné a ústavne neakceptovateľné...

V danom prípade však nemôže ísť len o strohé zopakovanie dôvodov uvedených v ustanovení § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por., ale konajúci súd musí uviesť konkrétne okolnosti, ktoré ho k rozhodnutiu o vzatí obžalovaného do väzby v danom prípade viedli. Takými dôvodmi však rozhodne nemôže byť skutočnosť, že obžalovaný má administratívne zakázaný pobyt na území SR, pretože v danom prípade nemožno v osobe sťažovateľa pri eventuálnom prepustení na slobodu hovoriť o úmyselnom úteku alebo skrývaní sa. Za prípustný dôvod väzby nemožno považovať rovnako ani skutočnosť, že sťažovateľ je občanom cudzieho štátu, nakoľko odôvodnenie väzby o takýto dôvod je v rozopre s ustálenou judikatúrou EŠLP a jednoznačne by sťažovateľa hrubo diskriminoval ne jeho právach, ktoré mu garantuje čl. 52 ods. 2 Ústavy SR. Dôvod, že obžalovaný nemá na území SR stále bydlisko je v danom prípade navyše nepravdivý, keďže obžalovaný v rámci prebiehajúceho trestného konania uvádzal svoje stále bydlisko na území SR, a to už v prípravnom konaní. Taktiež nie je možné akceptovať dôvod uvádzaný NS SR o hrozbe vysokého trestu, keďže v danom prípade sťažovateľovi hrozí trest odňatia slobody v maximálnom trvaní 4 rokov, nakoľko v ďalšom priebehu konania platí zásada zákazu reformatio in peius.

Sťažovateľ tiež poukazuje na skorší nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 128/05 z 18. januára 2006, v ktorom Ústavný súd podrobne definoval a určil jednotlivé zásady a princípy pri posudzovaní dôvodnosti väzby a jej trvania...

Najvyšší súd Slovenskej republiky taktiež pri rozhodovaní o väzbe nezobral do úvahy čl. 17 ods. 5 ústavy v spojení s § 76 ods. 1 Tr. por. a to najmä v kontexte dĺžky trvania väzby po nevyhnutnú dobu. Väzba sťažovateľa v predmetnom konaní trvala od 25. 06. 2006 viac ako 27 mesiacov a znova začala plynúť od 07. 04. 2009. Je zrejmé, že z celkovo prípustnej doby trvania väzby, ktorá je v danom prípade 36 mesiacov, obžalovaný strávil vo väzbe viac ako 28 mesiacov, a to bez započítania trestu, ktorý vykonal približne v dĺžke 6 a pol mesiaca. Navyše tejto väzbe predchádzala väzba v inom konaní vedenom proti sťažovateľovi v trvaní 4 rokov. Sťažovateľovi je tak prakticky už 7 rokov (!!!) obmedzovaná jeho osobná sloboda, a to bez jediného právoplatného rozhodnutia o jeho vine.»

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo 6/2009 uznesením zo 07. apríla 2009 porušil základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu zaručenú v čl. 17 ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky, právo na slobodu zaručené v čl. 5 ods. 1 a ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na spravodlivý proces zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd a právo podľa čl. 52 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 6/2009 z 07. apríla 2009 sa zrušuje a vec sa vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia v celkovej výške 292,38 Eur (2 úkony právnej pomoci á 115,90 Eur + 2 x 6,95 Eur režijný paušál + 19% DPH) na účet jeho právneho zástupcu do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (v tomto prípade sťažnosti) podľa § 49 a násl. zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 52 ods. 2 ústavy cudzinci požívajú v Slovenskej republike základné ľudské práva a slobody zaručené touto ústavou, ak nie sú výslovne priznané iba občanom.

Podľa čl. 5 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom: ...

c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní.

Podľa čl. 5 ods. 3 dohovoru každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanoveniami odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté

trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest.

Podľa § 380 ods. 2 Trestného poriadku ak sa vykonáva na obvinenom trest odňatia slobody uložený mu pôvodným rozsudkom a dovolací súd na dovolanie výrok o tomto treste zruší, rozhodne súčasne o väzbe.

Podľa § 380 ods. 3 Trestného poriadku dĺžka trvania väzby podľa odseku 1 alebo 2 sa posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že potom, ako najvyšší súd na základe dovolania sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009 zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 To 11/2008 z 25. septembra 2008 z dôvodu, že ním došlo k porušeniu zákona v neprospech sťažovateľa, ako aj rozsudok Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 121/07 z 10. januára 2008, uznesením sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009 rozhodol o väzbe sťažovateľa. Najvyšší súd rozhodol o väzbe sťažovateľa z dôvodu, že zanikol zákonný podklad pre ďalší výkon trestu v trvaní 4 rokov, ktorý bol sťažovateľovi uložený zrušeným rozsudkom krajského súdu.

V namietanom uznesení najvyšší súd vyslovil, že z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku berie sťažovateľa do väzby, ktorá sa začína 7. apríla 2009 o 10.00 h a ktorá sa vykoná v Ústave na výkon väzby v B.

Svoje rozhodnutie najvyšší súd odôvodnil takto:

„Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zistil, že obvineného V. Y. nemožno prepustiť na slobodu, lebo je u neho daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. založený na obave, že ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému

stíhaniu alebo trestu, lebo nemá stále bydlisko, a tiež mu hrozí vysoký trest. Pre tento dôvod bola obmedzená osobná sloboda obvineného od 25. júna 2006 uznesením sudcu Okresného súdu Dunajská Streda z 26. júna 2006, sp. zn. Tp 4/2006 už v pôvodnom konaní, ktoré vyústilo do teraz rozsudkom najvyššieho súdu zrušeného rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. septembra 2008, sp. zn. 5 To 11/2008 a rozsudku Okresného súdu Bratislava II z 10. januára 2008, sp. zn. 4 T 121/07. Spomenutá obava zakladajúca väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a) Tr. por. trvá naďalej a vyplýva z dôvodnej obavy, že obvinený po prepustení na slobodu ujde alebo sa bude skrývať, pretože ako cudzinec má jednak na území Slovenskej republiky administratívne zakázaný pobyt, je stíhaný za trestný čin za ktorý mu hrozí vysoký trest a predovšetkým na území Slovenskej republiky nemá stále bydlisko.“

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v posudzovanom prípade ide o najvyšší súd rozhodujúci o väzbe sťažovateľa) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. IV. ÚS 66/02, I. ÚS 56/03, III. ÚS 77/05, III. ÚS 198/07).

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (napr. III. ÚS 135/04, IV. ÚS 51/09) poukazuje na to, že čl. 17 ústavy, ako aj čl. 5 dohovoru obsahujú nielen jej základné hmotné, ale aj procesné atribúty práva na osobnú slobodu, t. j. vrátane práva na spravodlivé súdne konanie pri jej pozbavení, a preto na konanie a rozhodovanie súdu o väzbe sú aplikovateľné tieto špeciálne ustanovenia o osobnej slobode, a nie všeobecné ustanovenia obsiahnuté v čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci De Wilde et. Al.

v. Belgicko z 18. júna 1971, séria A, č. 12, § 76) a čl. 46 ods. 1 ústavy. Z uvedeného dôvodu ústavný súd preskúmaval sťažnosť sťažovateľa v rozsahu namietaného porušenia čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru, ktorého implicitnou súčasťou sú aj záruky práva na spravodlivé súdne konanie vyjadrené v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 46 ods. 1 ústavy.

Každé pozbavenie slobody musí byť „zákonné“, t. j. musí byť vykonané „v súlade s konaním ustanoveným zákonom“, a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom čl. 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (III. ÚS 7/00, I. ÚS 115/07, IV. ÚS 51/09). Porušenie zákona v prípade rozhodovania o väzbe preto spravidla zakladá tak porušenie čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj porušenie dotknutých ustanovení čl. 5 dohovoru.

Dohovor vo svojom čl. 5 zakotvuje právo na slobodu a bezpečnosť. Je evidentné, že čl. 17 ústavy a čl. 5 dohovoru sa svojím obsahom týkajú osobnej slobody jednotlivca. Rozdielom v znení týchto článkov je použitá terminológia, keď čl. 5 dohovoru výslovne priznáva právo či nárok súvisiaci s osobnou slobodou, zatiaľ čo čl. 17 ústavy takéto termíny nepoužíva, ale ustanovuje jasné limity pre štát v prípade zásahov do osobnej slobody jednotlivca. To však neznamená, že z čl. 17 ústavy nevyplývajú práva alebo oprávnenia konkrétnej osoby, naopak, tieto práva sú tam zakotvené, ale je nutné vyvodzovať ich výkladom. Potom z čl. 17 ods. 2 ústavy vyplýva neodmysliteľná súvislosť medzi väzobným dôvodom uvedeným v zákone a rozhodnutím sudcu alebo súdu, a to nielen pri rozhodnutiach o vzatí do väzby, ale aj počas ďalšieho trvania väzby. Zákonnosť väzby je zároveň determinovaná aj skutkovými okolnosťami, ktoré by svojou podstatou mali dať ratio decidendi (nosné dôvody) na uplatnenie vhodného zákonného ustanovenia. S touto konštatáciou úzko súvisí aj obsah základného práva podľa čl. 17 ods. 5 ústavy, z ktorého vyplýva oprávnenie konkrétnej osoby na preskúmanie okolností svedčiacich pre a proti väzbe, ale zároveň aj povinnosť súdu rozhodnúť na základe konkrétnych skutočností, a nie na základe abstraktnej úvahy (obdobne III. ÚS 271/07).

Pri posudzovaní námietok sťažovateľa z hľadiska možného porušenia jeho základného práva vyplývajúceho z čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj práva podľa čl. 5 ods. 1

a 3 dohovoru ústavný súd vychádzal predovšetkým z účelu a významu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. Zmyslom jeho prijatia a existencie vôbec bolo upraviť sťažovateľov status z hľadiska jeho osobnej slobody. Pokiaľ teda v rámci dovolacieho konania došlo k zrušeniu rozsudku vo výroku o treste, bolo namieste v súlade s príslušnými zákonnými ustanoveniami Trestného poriadku rozhodnúť aj o väzbe sťažovateľa.

Sťažovateľ však namietal, že jeho väzba sa zakladala a zakladá vždy na totožných skutočnostiach, čo je podľa jeho názoru v rozpore s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. V tejto súvislosti argumentoval tým, že dôvody, ktoré v počiatočnom štádiu trestného stíhania postačujú na vzatie obvineného do väzby, sa po dlhšej dobe môžu stať nedostatočnými. S týmto tvrdením ústavný súd zásadne súhlasí, no zároveň pripomína, že nejde o sťažovateľov prípad. Väzba, do ktorej bol vzatý napadnutým uznesením najvyššieho súdu, sa totiž v súlade s § 380 ods. 3 Trestného poriadku posudzuje samostatne a nezávisle od väzby v pôvodnom konaní. Ústavný súd je presvedčený, že toto ustanovenie je potrebné chápať doslovne. To znamená, že najvyšší súd rozhodoval o jeho vzatí do väzby, a nie o ďalšom trvaní väzby. Rozhodoval teda o aplikácii tohto zaisťovacieho inštitútu akoby odznova a musel vychádzať zo skutočností, ktoré mu boli známe a ktoré v podstate ostali nezmenené. Jasná prezentácia týchto skutočností spojená s uvedením zákonných dôvodov tvoria nespochybniteľný základ na záver o tom, že v prípade odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu nemôže ísť o abstraktnú a svojvoľnú úvahu o potrebe uvalenia väzby na sťažovateľa.

Sťažovateľ sa vo svojej sťažnosti odvolal aj na nález ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 128/05 z 18. januára 2006. Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že v danom prípade došlo k vysloveniu porušenia základného práva na osobnú slobodu iného účastníka konania pred ústavným súdom, ale na základe odlišných skutočností, aké možno nájsť v sťažovateľovom prípade. V označenej veci nešlo o vzatie tohto účastníka konania do väzby, ale išlo o rozhodovanie všeobecného súdu o ďalšom trvaní jeho väzby, pričom vo veci konajúci súd sa opakovane odvolával na totožné skutkové okolnosti týkajúce sa štátneho občianstva. Zároveň skutková situácia bola odlišná od tej sťažovateľovej, keď spomínaný účastník konania ako štátny občan Ukrajiny aj potom, ako bolo začaté

trestné stíhanie voči osobám, s ktorými ho spájali podnikateľské aktivity, dobrovoľne pricestoval na územie Slovenskej republiky za účelom poskytnutia súčinnosti príslušným slovenským orgánom. Aj napriek tomu uňho úteková väzba pretrvávala dlhšiu dobu. Ako je zrejmé, takéto skutočnosti v prípade sťažovateľa neboli zistené.

Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Tdo 6/2009 zo 7. apríla 2009 a namietaným porušením jeho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 a 3 dohovoru, logicky nezistil ani príčinnú súvislosť medzi označeným uznesením a namietaným porušením základného práva podľa čl. 52 ods. 2 ústavy. Toto tvrdenie vyplýva z toho, že najvyšší súd opodstatnenosť vzatia sťažovateľa do väzby nepostavil výhradne na zistení, že ide o cudzinca. Samozrejme, najvyšší súd uviedol skutočnosti svedčiace proti väzbe, ktoré istým spôsobom súviseli so štátnym občianstvom sťažovateľa, ale ktoré zároveň nemožno spájať s pozbavením jeho osobnej slobody len preto, že je cudzím štátnym príslušníkom. Napokon splnenie ostatných zákonných predpokladov na vzatie sťažovateľa do väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nebolo spochybnené. Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd naplnenie daných zákonných predpokladov odôvodnených skutkovými okolnosťami vo svojom rozhodnutí dostatočne obhájil.

Odôvodňujúc útekovú väzbu najvyšší súd poukázal hlavne na administratívne zakázaný pobyt sťažovateľa na území Slovenskej republiky, na to, že v tuzemsku sťažovateľ nemá stále bydlisko, pričom zároveň poukázal aj na rozsah trestu, ktorý mu za spáchaný skutok hrozí. Keďže úlohou ústavného súdu je sledovať, či všeobecné súdy v namietaných rozhodnutiach správne aplikujú právo, či dané rozhodnutia sú odôvodnené a či nenesú znaky arbitrárnosti vyúsťujúce do porušenia niektorého zo základných práv a slobôd, nemôže zasahovať do ich skutkových a právnych záverov, ak ich z danej perspektívy možno pokladať za udržateľné. A práve v tomto smere sa rozhodnutie najvyššieho súdu z hľadiska sťažovateľovej námietky o neexistencii dôvodu útekovej väzby javí ako ústavne akceptovateľné, pretože úvahy najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako abstraktné, ale ako také, ktoré vychádzajú z konkrétnych skutočností, sú logické a dostatočne odôvodnené.

Na základe uvedeného ústavný súd sťažnosť sťažovateľa už na predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júna 2009